

Số: 77/KH-PGDĐT

An Dương, ngày 16 tháng 9 năm 2024

KẾ HOẠCH

Triển khai giáo dục kỹ năng công dân số cấp Tiểu học từ năm học 2024-2025

Căn cứ Công văn số 3899/BGDĐT-GDTH ngày 30/7/2024 của Bộ Giáo dục và Đào tạo (GDĐT) về việc hướng dẫn triển khai thực hiện giáo dục kỹ năng công dân số ở cấp Tiểu học; Kế hoạch số 169/KH-BGDĐT ngày 16/02/2023 của BGDĐT về việc triển khai thực hiện giáo dục kỹ năng công dân số ở cấp Tiểu học; Kế hoạch số 1116/KH-SGDĐT ngày 10/9/2024 của Sở GDĐT Triển khai giáo dục kỹ năng công dân số cấp Tiểu học từ năm học 2024-2025, Phòng Giáo dục và Đào tạo xây dựng Kế hoạch triển khai thực hiện giáo dục kỹ năng công dân số (GD-KNCDS) cấp tiểu học từ năm học 2024-2025, cụ thể như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Tiếp tục nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, giáo viên tiểu học về vị trí, vai trò và ý nghĩa của GD-KNCDS trong thực hiện Chương trình giáo dục phổ thông cấp Tiểu học; thống nhất nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức GD-KNCDS; bồi dưỡng, nâng cao năng lực quản lý, tổ chức GD-KNCDS cho giáo viên trong các cơ sở giáo dục tiểu học và cơ sở giáo dục phổ thông có cấp Tiểu học.

2. Thực hiện hiệu quả GD-KNCDS, “*đưa nội dung phổ cập kỹ năng số và an toàn, an ninh mạng, các nền tảng mở, phần mềm mã nguồn mở vào chương trình giảng dạy từ cấp Tiểu học để hình thành sớm các kỹ năng cần thiết cho công dân số*”¹. Trang bị kỹ năng công dân số giúp học sinh có kỹ năng và năng lực học tập, sống và làm việc an toàn, hiệu quả trong môi trường số ngày càng phát triển.

3. Tổ chức GD-KNCDS trên cơ sở Khung năng lực số dành cho học sinh phổ thông²; phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý, trình độ phát triển nhận thức của học sinh tiểu học và điều kiện của nhà trường; bảo đảm mục tiêu, yêu cầu cần

¹ Quyết định số 131/QĐ-TTg ngày 25/01/2022 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “*Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số trong giáo dục và đào tạo giai đoạn 2022 - 2025, định hướng đến năm 2030*”.

² Khung năng lực số dành cho học sinh phổ thông - Viện KHGD Việt Nam - Bộ GDĐT nghiên cứu dựa trên khung năng lực số của Châu Âu, UNESCO, UNICEF.

đạt của các môn học/hoạt động giáo dục có liên quan; thúc đẩy tổ chức dạy học tích hợp, giáo dục STEM; không gây áp lực, quá tải cho học sinh và giáo viên.

II. NỘI DUNG, HÌNH THỨC, PHƯƠNG PHÁP TỔ CHỨC GIÁO DỤC KỸ NĂNG CÔNG DÂN SỐ

1. Nội dung giáo dục kỹ năng công dân số

Khung năng lực số là cơ sở xác định nội dung GD-KNCDS cho mỗi hình thức tổ chức GD-KNCDS. Nội dung GD-KNCDS dành cho cấp Tiểu học bao gồm Chương trình GDPT môn Tin học cấp Tiểu học và các nội dung được xác định dựa trên Khung năng lực số³ dành cho học sinh cấp Tiểu học. Các nội dung GD-KNCDS được lựa chọn đáp ứng bảy miền năng lực trong Khung năng lực số với 26 năng lực thành phần. Mỗi năng lực thành phần được mô tả chi tiết, các mô tả này làm rõ những kiến thức, kỹ năng và mức độ đạt được của học sinh tương ứng với mỗi miền năng lực và mỗi năng lực thành phần, đảm bảo có thể đo lường được⁴.

2. Hình thức tổ chức giáo dục kỹ năng công dân số

2.1. Dạy học môn Tin học thực hiện Chương trình GDPT 2018

Môn Tin học là môn học bắt buộc trong Chương trình GDPT 2018, được phân bổ thời lượng 35 tiết/năm học. Căn cứ nội dung, chương trình, các nhà trường thực hiện xây dựng kế hoạch giáo dục nhà trường, kế hoạch giáo dục môn Tin học cụ thể, phù hợp với điều kiện của từng nhà trường.

Giáo viên xây dựng kế hoạch dạy học môn Tin học đảm bảo thực hiện đúng, đủ thời lượng theo yêu cầu của chương trình (*chương trình môn Tin học với vai trò chủ đạo hình thành và phát triển năng lực Tin học với năm thành phần năng lực⁵ thông qua bảy chủ đề nội dung⁶ và ba mạch kiến thức hòa quyện đáp ứng bảy miền năng lực của Khung NLS*).

Việc thực hiện dạy học môn Tin học theo Chương trình GDPT 2018 là một hình thức thực hiện GD-KNCDS. Mỗi bài học tin học được thiết kế đảm bảo đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức dạy học và kiểm tra, đánh giá bám

³ 1. Sử dụng các thiết bị kỹ thuật số; 2. Kỹ năng về thông tin và dữ liệu; 3. Giao tiếp và hợp tác trong môi trường số; 4. Sáng tạo sản phẩm số; 5. An toàn kỹ năng số; 6. Giải quyết vấn đề; 7. Năng lực định hướng nghề nghiệp liên quan (Khung năng lực số - Viện KHGDVN - Bộ GDĐT).

⁴ Tài liệu tập huấn triển khai GD-KNCDS theo Chương trình GDPT 2018 cấp Tiểu học

⁵ NLa: Sử dụng và quản lý các phương tiện công nghệ thông tin và truyền thông; NLb: Ứng xử phù hợp trong môi trường số; NLc: Giải quyết vấn đề với sự hỗ trợ của công nghệ thông tin và truyền thông; NLd: Ứng dụng công nghệ thông tin truyền thông trong học và tự học; NLe: Hợp tác trong môi trường số (CTr GDPT 2018 - môn Tin học).

⁶ Chủ đề A. Máy tính và xã hội tri thức; Chủ đề B. Mạng máy tính và Internet; Chủ đề C. Tổ chức lưu trữ, tìm kiếm và trao đổi thông tin; Chủ đề D. Đạo đức, pháp luật và văn hóa trong môi trường số; Chủ đề E. Ứng dụng tin học; Chủ đề F. Giải quyết vấn đề với sự trợ giúp của máy tính; Chủ đề G. Hướng nghiệp với tin học (CTr GDPT 2018 - môn Tin học).

sát yêu cầu cần đạt theo quy định trong chương trình, chú trọng đến yêu cầu về phẩm chất, năng lực, nhất là năng lực tin học và kỹ năng số. Đây là hình thức chủ đạo, cơ bản trong các hình thức GD-KNCDS cho học sinh tiểu học.

Có giải pháp, phương án sử dụng, bố trí, phân công giáo viên linh hoạt, phù hợp, đáp ứng đúng nội dung và yêu cầu cần đạt tương ứng theo quy định của chương trình⁷.

2.2. Tích hợp GD-KNCDS trong dạy học các môn học, hoạt động giáo dục

Trong tất cả các môn học, hoạt động giáo dục của Chương trình GDPT 2018 đều hàm chứa những nội dung và cơ hội để hình thành, phát triển năng lực tin học và thực hiện GD-KNCDS cho học sinh. Chính vì thế, việc tích hợp nội dung GD-KNCDS vào quá trình dạy học các môn học là một giải pháp khả thi và hiệu quả để thực hiện GD-KNCDS cho học sinh tiểu học.

Giáo viên⁸ nghiên cứu Chương trình môn học, thực hiện tham chiếu giữa Chương trình môn học và Khung năng lực số để xây dựng kế hoạch dạy học môn học, trong đó xác định rõ địa chỉ, nội dung, hình thức tích hợp GD-KNCDS cụ thể; xây dựng kế hoạch bài dạy bảo đảm mục tiêu, yêu cầu cần đạt của bài học đồng thời tích hợp hiệu quả nội dung GD-KNCDS nhằm phát triển một hay nhiều năng lực thành phần của bảy miền năng lực.

GD-KNCDS tích hợp trong dạy học các môn học ở cấp Tiểu học chú trọng hình thức tích hợp nội môn, liên môn. Việc thiết kế và tổ chức dạy học bài học tích hợp nội dung GD-KNCDS có thể sử dụng hình thức bài học STEM theo một trong hai tiến trình thiết kế kỹ thuật hay nghiên cứu khoa học.

2.3. Dạy học tăng cường GD-KNCDS

Dạy học tăng cường nội dung GD-KNCDS là thực hiện tăng cường, bổ sung thời lượng và nội dung GD-KNCDS trong kế hoạch giáo dục nhà trường. Căn cứ vào điều kiện thực tế về cơ sở vật chất, đội ngũ cũng như thời lượng chương trình mà các nhà trường xây dựng kế hoạch giáo dục (hoặc điều chỉnh kế hoạch giáo dục) để tăng cường nội dung GD-KNCDS với nội dung và thời lượng cho phù hợp. Việc tăng cường GD-KNCDS, ưu tiên tăng cường nội dung GD-KNCDS cho học sinh lớp 1, lớp 2 để thực hiện “*hình thành sớm các kỹ năng cần thiết cho công dân số*” đồng thời làm cơ sở để học sinh tiếp cận, học tập thuận lợi môn Tin học bắt buộc ở lớp 3, lớp 4, lớp 5. Đối với lớp 3, lớp 4, lớp 5 tăng cường thời lượng và nội dung theo từng chủ đề, mạch kiến thức, miền năng lực nhằm củng cố, khắc sâu Chương trình GDPT môn Tin học đồng thời

⁷ Thực hiện theo Công văn 816/BGDĐT-GDTH ngày 09/3/2022 của Bộ GDĐT về việc tổ chức dạy học môn Tiếng Anh, môn Tin học theo Chương trình GDPT 2018.

⁸ Bao gồm cả GV dạy môn Tin học và giáo viên dạy các môn học, hoạt động giáo dục khác.

tạo điều kiện để học sinh nghiên cứu, khám phá, đào sâu, mở rộng kiến thức môn Tin học, phát triển năng lực Tin học đáp ứng Khung năng lực số.

Dạy học tăng cường nội dung GD-KNCDS được tổ chức theo bài học/tiết học trên quy mô, phạm vi lớp học của cơ sở giáo dục, có thể dạy trải đều theo số tiết/tuần (1-2 tiết/tuần) hoặc thành các chủ đề theo từng giai đoạn trong năm học.

2.4. Tổ chức câu lạc bộ GD-KNCDS

Tổ chức câu lạc bộ GD-KNCDS là một hình thức tăng cường nội dung GD-KNCDS. Câu lạc bộ GD-KNCDS được tổ chức theo nhu cầu, nguyện vọng của các học sinh có chung năng khiếu, sở trường, sở thích (học sinh mỗi câu lạc bộ có thể ở các độ tuổi khác nhau, các khối, lớp khác nhau).

Nội dung GD-KNCDS của mỗi câu lạc bộ là các chủ đề, mô đun, mạch nội dung kiến thức thuộc/đáp ứng một hay một số miền năng lực thuộc Khung năng lực số... bảo đảm phù hợp với đối tượng học sinh của câu lạc bộ.

Căn cứ điều kiện cụ thể của đơn vị mình và nhu cầu, nguyện vọng của học sinh, các nhà trường lựa chọn nội dung và hình thức tổ chức các câu lạc bộ phù hợp để xây dựng kế hoạch, chương trình câu lạc bộ nhằm tạo ra các sân chơi sáng tạo giúp học sinh huy động, tổng hợp kiến thức, kỹ năng từ nhiều lĩnh vực (môn học, chủ đề nội dung); phát huy năng khiếu, sở trường; phát triển năng lực, phẩm chất đáp ứng Khung năng lực số.

3. Phương pháp dạy học

Vận dụng các phương pháp và các hình thức tổ chức một cách linh hoạt, sáng tạo, phù hợp với mục tiêu, nội dung giáo dục, đối tượng học sinh tiểu học và các điều kiện cụ thể. Chủ động phối hợp với các môn học khác để đạt được hiệu quả trong dạy học liên môn và dạy học theo định hướng STEM. Tổ chức và hướng dẫn hoạt động để học sinh tích cực, chủ động và sáng tạo trong khám phá kiến thức, vận dụng kiến thức để giải quyết vấn đề, chú trọng khuyến khích học sinh làm ra sản phẩm số. Phát huy khả năng phát hiện và giải quyết vấn đề thực tiễn, khả năng tự học, tự rèn luyện các kỹ năng sử dụng các công cụ kỹ thuật số giúp học sinh có thể liên tục phát triển năng lực tin học, thích ứng được với những thay đổi của công nghệ kỹ thuật số và chuyển đổi số.

II. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Đối với các Phòng Giáo dục và Đào tạo

Chỉ đạo, thực hiện hiệu quả công tác tuyên truyền; tham mưu Ủy ban nhân dân huyện bố trí kinh phí, trang bị cơ sở vật chất để đảm bảo điều kiện nhằm thực hiện hiệu quả GD-KNCDS trong các trường tiểu học trên địa bàn.

Xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện GD-KNCDS; Tổ chức tập huấn bồi dưỡng giáo viên, chuyên đề, sinh hoạt chuyên môn;

Chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra, hỗ trợ các trường tiểu học tham gia triển khai thực hiện GD-KNCDS.

Chỉ đạo, hướng dẫn các nhà trường trên địa bàn tổ chức chuyên đề, sinh hoạt chuyên môn, phân tích, thảo luận, rút kinh nghiệm thường xuyên và xây dựng báo cáo tổng hợp những thuận lợi khó khăn, những giải pháp và bài học kinh nghiệm trong quá trình triển khai vào cuối mỗi học kỳ; tổng hợp báo cáo của các nhà trường về các nội dung liên quan và báo cáo Sở GDĐT trong quá trình thực hiện.

2. Đối với các trường tiểu học

- Tổ chức tuyên truyền, phổ biến sâu rộng mục đích, ý nghĩa và vai trò của GD- KNCDS trong việc hình thành và phát triển năng lực, phẩm chất học sinh theo Chương trình GDPT 2018 đối với cán bộ quản lý, giáo viên, học sinh và tạo sự đồng thuận, huy động nguồn lực của cộng đồng xã hội trong triển khai thực hiện hiệu quả GD-KNCDS cấp Tiểu học.

- Tiếp tục tham mưu cấp trên về điều kiện đội ngũ giáo viên đủ về số lượng, đảm bảo về cơ cấu, trình độ đặc biệt là giáo viên Tin học cũng như các điều kiện về cơ sở vật chất, thiết bị dạy học đảm bảo thực hiện dạy môn Tin học và triển khai GD-KNCDS.

- Xây dựng kế hoạch, tổ chức triển khai thực hiện GD-KNCDS; kế hoạch môn học, hoạt động giáo dục có tích hợp nội dung GD-KNCDS; Dạy học tăng cường, Câu lạc bộ cho các khối lớp phù hợp điều kiện cụ thể của nhà trường.

- Huy động các nguồn lực hợp pháp, sử dụng đúng mục đích, đúng quy định để thực hiện tổ chức GD-KNCDS.

- Tổ chức tập huấn, chuyên đề, sinh hoạt chuyên môn, thực nghiệm dạy học các chủ đề/bài học; đánh giá, rút kinh nghiệm về triển khai các nội dung, hoạt động GD-KNCDS phù hợp với điều kiện cụ thể của đơn vị.

Trong quá trình triển khai thực hiện, các nhà trường có thể tham khảo thêm: tài liệu tập huấn CBQL, GV; các chủ đề/bài học GD-KNCDS do các chuyên gia và GV xây dựng đã được Bộ GDĐT đưa lên địa chỉ website: <https://congdansotieuhoc.edu.vn/thu-vien-tai-lieu> để tổ chức tập huấn, hướng dẫn GV sử dụng trong quá trình thực hiện.

- Kiểm tra, đánh giá hiệu quả việc xây dựng và thực hiện kế hoạch; báo cáo về Phòng GDĐT những thuận lợi, khó khăn, vướng mắc, giải pháp và bài học kinh nghiệm trong quá trình triển khai vào cuối mỗi học kỳ.

Trên đây là Kế hoạch triển khai giáo dục kỹ năng công dân số cấp Tiểu học năm học 20242025, Phòng Giáo dục và Đào tạo đề nghị các trường tiểu học trên địa bàn huyện triển khai thực hiện đầy đủ, nghiêm túc kế hoạch này.

Trong quá trình triển khai thực hiện, nếu có khó khăn, vướng mắc, các đơn vị kịp thời báo cáo, đề xuất về Phòng Phòng Giáo dục và Đào tạo để được hướng dẫn./.

Nơi nhận:

- Các trường TH (để thực hiện);
- Lưu VT.

**KT. TRƯỞNG PHÒNG
PHÓ TRƯỞNG PHÒNG**

Nguyễn Mạnh Hải